

اقدام‌های ۹ گانه برای مقابله با قاچاق سوخت

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از اجرایی شدن اقدام‌های نه‌گانه در این شرکت برای مبارزه با قاچاق سوخت و فرآورده‌های نفتی خبر داد. به گزارش مهر، جعفر سالاری‌نسب، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران بیان کرد: تخصیص منطقی سهمیه جهاد کشاورزی مبتنی بر سطح زیر کشت، بازنگری حساب کاربری برخی ارگان‌های غیرمسئول در سامانه درخواست فرآورده‌های نفتی (سدف)، تخصیص سوخت به نیروگاه براساس یازده، ارائه سهمیه تنخواه به ناوگان دیزلی، تخصیص نفت‌گاز در مسیر بر مبنای اطلاعات بر خط الکترونیکی اسناد حمل، توزیع کارت هوشمند سوخت ناوگان ترانزیت، عرضه الکترونیکی گاز مایع و محاسبه سوخت داخل پاک وسایل نقلیه خروجی از مرز بر مبنای بساک پر، از اقدام‌های بسیار مهم این شرکت در دولت سیزدهم برای مبارزه با قاچاق سوخت بوده است. او افزود: آمار سطح زیر کشت هر استان از سوی معاونت برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی اعلام و پس از هماهنگی با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مرکز توسعه مکانیزاسیون جهاد کشاورزی و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، سهم سوخت موردنیاز برای انجام عملیات زراعی و باغی به تفکیک هر استان به‌صورت مکتوب به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایلان و سرانجام سقف سهمیه سوخت هر استان در «سدف» اعمال شد و توزیع سهمیه به تفکیک شهرستان به‌منظور مدیریت مصرف سهمیه در اختیار سازمان‌های جهاد کشاورزی قرار گرفت. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی تأکید کرد متوسط راندمان نیروگاه‌های اعلامی از سوی وزارت نیرو ۳۹ درصد است.

عکس: ایرنا

فرصت‌رهایی از قعر

چرا فعالان اقتصادی مشارکت مردم در انتخابات را ضروری می‌دانند

اینکه چرا از نظر فعالان اقتصادی حضور مردم در این انتخابات تا حد بسیار زیادی اهمیت دارد، ریشه در نگرش‌های اقتصادی کنشگران دارد. بنابراین با مرور آنچه اقتصاد امروز نیاز دارد می‌توان فهمید چه کسی می‌تواند گر، از کار اقتصاد مردم بگشاید.

اقتصاد ایران در دوره سه‌ساله ریاست جمهوری سیدابراهیم رئیسی با چالش‌های گوناگونی دست‌وپنجه نرم کرد. در برنامه‌های اقتصادی کشور طی سال‌های ۱۳۸۴ تا همین سال جاری یعنی دولت‌های نهم، دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم، یک «کوه یخ» بزرگ وجود داشت که صرف تداوم وجود آن، به‌خودی خود یک علامت سوال بزرگ است؛ چراکه اگر چشم‌انداز ۲۰ ساله طرح‌شده اجرامی می‌شد، دیگر تا امروز نشانی از این کوه یخ نبود. این کوه یخ، نمایانگر سهم دولت در اقتصاد است که نه‌تنها در طول دو دوره ۸ساله آقایان محمود احمدی‌نژاد، حسن روحانی و دوره ۳ساله ابراهیم رئیسی از بین نرفت که بزرگ‌تر و حجیم‌تر شد. از سوی دیگر، دهه پیش‌پو برهه حساس و حیاتی پیش‌روی اقتصاد ایران است؛ چراکه ده سال آینده، برهه‌ای است که واگذاری اختیارات به بخش خصوصی از حالت امتیاز یا لطف خارج می‌شود و ادامه حیات اقتصادی، جز با همت بخش خصوصی واقعی و سیاست‌گذاری دقیق اقتصادی، ممکن نیست. شاید به همین دلیل است که امسال، سال «جهش تولید یا مشارکت مردم» نامیده شده است. بسیاری از کارشناسان بین‌المللی هم معتقدند که در ده سال پیش رو، دوره نفت‌فروشی دولتی به سرمی‌آید زیرا کشور‌های صنعتی جهان، به سمت اقتصاد فناوری‌محور پیش خواهند رفت و به همین

محمدرضایی طباطبائی
سخنگوی انجمن لبنی:
ما فعالان اقتصادی،
در انتخابات رای
می‌دهیم چراکه
انتخاب بهینه، یک
امر عقلانی است و
کسی که خود را از
آن محروم می‌کند،
نباید انتظار داشته
باشد وضعیت بهبود
یابد زیرا خودش
چیز دیگری را
انتخاب کرده است

مریم رحیمی

خبرنگار اقتصادی

فعالان اقتصادی مشارکت مردم در انتخابات را ضروری می‌دانند. اقتصاد لبه‌پرنگاه ایستاده. کم نیست تحلیل‌هایی که درباره فروپاشی اقتصاد هشدار می‌دهد. معیشت مردم هم به تن تحیف همین اقتصاد گر خورده. بنابراین اگر فروپاشی اقتصادی اتفاق بیفتد، ریزش عظیم به زیر خط فقر و به‌دنبال آن تبعات بسیار نگران‌کننده اجتماعی را شاهد خواهیم بود.

بین کاندیداها باید فردی انتخاب شود که بتواند در این گذرگاه سخت، به عبور از بحران کمک کند. امروز دیگر جایی برای تندروی‌های گذشته باقی نمانده. تندروها می‌توانند اقتصاد را به دره‌ای خودساخته هل دهند.

مردم بینش کافی برای انتخاب فردی که بتواند شرایط را حتی تا سطح کمی بهبود دهد دارند اما آنچه بخشی از مردم را نسبت به انتخابات بی‌تفاوت کرده، بی‌اعتمادی‌هایی است که طی یک دهه گذشته نسبت به دولت پیدا کرده‌اند.

فعالان اقتصادی در گفت‌وگو با هم‌میهن تأکید کردند اگر مردم به دلیل این بی‌اعتمادی پای صندوق‌های رای نیندند، فضا برای افرادی که نتوان نجات اقتصاد را ندارند باز خواهد شد.

افزایش جاذبه صنعت برق

تا پایان سال دو هزار مگاوات برق وارد مدار خواهد شد و اکنون هم احداث ۶ هزار مگاوات برق شروع شده است تا بقیه تابستان، تأمین شود. در این میان، تلاش بخش خصوصی و دولتی ۹ هزار مگاوات به ظرفیت تولید اضافه کرده است. این نکته از آنجا حائز اهمیت است که بدانیم جاذبه سرمایه‌گذاری در صنعت برق طی دهه گذشته به شدت افت کرده است اما به نظر می‌رسد که حالا با اقدامات جدید دولت، جذابیت در این حوزه هم بیشتر شده است. مصطفی رحیمی‌مشهدی، مدیرعامل شرکت توانیر در نشست خبری روز گذشته با تأکید بر افزایش ظرفیت نیروگاه‌های تولیدی اظهار کرد: در حوزه توسعه تجدیدپذیر در حال حاضر ۲۲ هزار مگاوات در حال ساخت است که امیدواریم در کمتر از یک سال به بهره‌برداری برسند. نیروگاه‌های خورشیدی این قابلیت را دارند که در ساعت اوج بار به ناترازی کمک کنند و در این راستا مشوق‌های برق سبز را در دستور کار داریم که سرعت بازگشت سرمایه دارد. سخنگوی صنعت برق درباره ناترازی و احتمال وقوع خاموشی در کشور گفت: برای جلوگیری از خاموشی برنامه‌ریزی‌های متعددی صورت گرفته؛ به‌طوری‌که علاوه بر طرح‌های سال گذشته با پوشش با انرژی‌های جایگزین از آنجا که برای مشتریان در نظر گرفته‌ایم و پیش‌بینی می‌کنیم که میزان مصرف ۱۰ درصد کاهش یابد. وی درباره وضعیت صادرات برق در شرایط تجارت برق اضافه کرد: براساس اولویت داخل میزان صادرات برق تنظیم می‌شود و در حال حاضر در حداقل میزان صادرات قرار داریم؛ به‌طوری‌که ۵۰۰ تا ۶۰۰ مگاوات برق صادر و همچنین وارد می‌کنیم. در حال حاضر از ترکمنستان و ارمنستان برق را دریافت می‌کنیم و برنامه‌ریزی کرده‌ایم که ۵۰۰ مگاوات واردات داشته باشیم. به گفته او، میزان ناترازی برق به طور متوسط حدود ۱ هزار مگاوات در تیرماه و مردادماه است، تأکید کرد که امیدواریم امسال را با اقدامات مدیریت مصرف و همکاری مردم بدون خاموشی پیش ببریم اما نیازمند همراهی مشتریان هستیم. وی گفت: براساس مصوبه هیئت وزیران از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور برنامه کاهش ساعت اداری ادامه دارد.

دلیل نفت دیگر طرفداران پیشین خود را ندارد. اقتصاد غیرنفتی هم تنها با سازوکارهای دقیق اقتصادی امکان پیشرفت و پیش‌روی دارد. فعالان اقتصادی و کارشناسان تصور می‌کنند که فرقی ندارد رئیس‌جمهور آینده ایران نزدیک به کدام جریان فکری باشد، آنچه بیش از همه مهم است آنکه تنها یک راه برای نجات اقتصاد کشور وجود دارد و آن هم اتخاذ تصمیم‌های سخت برای اقتصاد است. خارج شدن از دایره بسته اقتصاد دولتی، امری است که تقریباً تمام تصمیم‌گیران کشور نیز آن را پذیرفته‌اند. ایده نخب‌نمای سرکوب نرخ ارز، قیمت‌گذاری تکلیفی و به‌طور کلی اقتصاد زوری، همه آن چیزی است که رئیس‌جمهور آینده باید از آن‌ها اجتناب کند. او ناگزیر است که حیات و ممت اقتصادی را محور و رأس همه امور قرار دهد و سیاست و دیپلماسی را بر محوریت گشایش اقتصادی تعبیر و تفسیر کند. این مهم‌ترین نکته‌ای است که فعالان اقتصادی هم‌به‌آن اهمیت می‌دهند. این انتخابات برای جامعه فعالان اقتصادی کشور نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است. تحریم‌های سنگین، از دست دادن بازارها به‌واسطه ممنوعیت مرادات مالی در سطح بین‌المللی و البته قوانین پراشکال اقتصادی داخلی، محیط کسب‌وکار را در وضعیت ویژه و خاصی قرار داده است. تاب‌آوری بخش خصوصی در برابر تکان‌های اقتصادی به کمترین میزان خود رسیده و کوچک‌ترین ضرباتی، کسب‌وکارهای نوپا را تا انحطاط کامل پیش می‌برد. به همین دلیل هم فعالان بخش خصوصی، صریح و بی‌پرده‌تر از هر زمان دیگری با منتخبات ریاست جمهوری صحبت می‌کنند و مطالبات خود را برمی‌شمارند. فعالان اقتصادی خواهان بهبود محیط کسب‌وکار و ثبات اقتصادی هستند. در واقع اگر سیاست‌گذار به مفاد قانونی مطرح‌شده در اصل ۴۴ قانون اساسی توجه لازم را نشان دهد، نیمی از مشکلات، به‌خودی خود حل خواهند شد.

حجم بالای قوانین، بخشنامه‌ها و ضوابط خلق‌الساعه و تغییرات پیاپی این قوانین، فعالان اقتصادی را به زانو درآورده و امروز تاب‌آوری بخش خصوصی به مور رسیده و با اندک تلنگری همان موهم پاره می‌شود و اقتصاد ایران در ابعاد کلان به زانو درمی‌آید. خواسته بخش خصوصی از دولت آینده به‌صورتی موجز، صریح و شفاف همان است که رهبری به‌عنوان شعار سال برگزیدند. حتی اگر دولت بتواند نیمی از هدف و روح این شعار را محقق کند و به معنای واقعی مانع‌زدایی از کسب‌وکارها و تولید را انجام دهد، گشایش اقتصادی به‌عنوان گمشده دهه گذشته، در دهه نخست ۱۴۰۰ حاصل خواهد شد. تاریخ ملل و توسعه به‌خوبی بیانگر این مهم است که هر جای تاریخ، دولت‌ها خود را محق به دخالت در تمام‌شئون زندگی دانسته، کمترین بهره را از نظر اهالی فن داشته‌اند و آن دولت راه سلامت نییافته است. اقتصاد، عیان‌ترین مصداق و گواه این مدعا است و مروری بر روند توسعه اقتصادی کشورها در نیم قرن گذشته نشان می‌دهد که اقتصادهای دولتی تنها با تکیه بر منابع و خام‌فروشی، دوام آورده و روزبه‌روز پیچیده‌تر شده‌اند و اقتصادهای باز و متکی بر ظرفیت‌ها و مزیت‌ها، شاداب‌تر و مقاوم‌تر شده‌اند. این مسیری است که بدون تردید پیش‌روی رئیس‌جمهور آینده ایران قرار دارد.

کوچک شدن بخش خصوصی

طی سال‌های گذشته بخش خصوصی تبدیل به ویتترین دولت شده و سطح تعامل دولت و بخش خصوصی از سطح وعده‌ها فراتر رفته است؛ چنان که معهود وعده‌های تحقق‌یافته هم در برهه‌هایی بوده که دولت نیازمند کسب وجهات از سوی بخش خصوصی بوده است. لیکن آنچه این روند را تحکیم بخشیده، تکیه بر منابع ارزی حاصل از فروش نفت و گاز بوده است؛ منبعی که به‌گواه مناسبات جهانی، دیگر پایداری گذشته را ندارد و دولت باید بخش خصوصی را به بازگیر اول میدان اقتصاد بدل کند. نکته دیگری که باید حتماً هر دولتی که در رأس امور قرار می‌گیرد به آن توجه کند، این است که در

صنعت خودرو

خودروهایی که بهار و تابستان شان را در کشورهای دیگر گذرانده‌اند و در پاییز و زمستان عمر خود به دست شهروند ایرانی می‌رسد؛ زمستان سرد این خودروها را باید شهروند مصرف‌کننده ایرانی تحمل کند. مصرف‌کننده باید، هم دیر خودرویش را تحویل بگیرد، هم ناقص بگیرد، هم گران و هم با ترس از نابود شدن ارزش کالایی مصرفی که برای مالک آن حکم سرمایه را دارد. قطعات این خودروها اگر موجود باشد به علت تولید محدود و تقاضای بالا در محدودیت‌های تحریمی با قیمت دلاری بالاتری به بازار قطعات وارد می‌شود. کجای چنین اقدامی را می‌توانیم حمایت از حقوق مصرف‌کننده بدانیم؟

۳ بحران میان‌ساله خودروهای وارداتی به‌خصوص خودروهای کارکرده همانطور که بار سنگینی را بر مصرف‌کننده تحمیل می‌کند به زودی انبوهی از خودروهای فرسوده نیازمند به قطعات و صدها هزار خودروی اسقاطی را روی دست جامعه خواهد گذاشت.

۴ وقتی هدف، صرفاً کسب سود بیشتر و نه توسعه علمی و تخصصی یک صنعت مادر و تغذیه‌کننده ۶۴ رشته شغل دیگر، باشد، ارز کشور به دست‌دوم‌های مستهلک اختصاص داده می‌شود، محل منفعت از ایران و تهران به پایتخت‌ها و کشورهای دیگر منتقل خواهد شد و بازار جانبی تأمین قطعات و بسترساز فساد دیگری خواهد بود.

۵ احتمالاً هم‌زمان با این فرایند، بازار اجناس تقلبی و قطعات بی‌کیفیت به‌ناچار، سوداگران متقلب را بیشتر و سوسه خواهد کرد. فساد ناشی از رانت و دلالی و بنگاه‌داری، کومه‌ای از مصائب دست‌دوم‌ها را به جا خواهد گذاشت.

۶ پیشتر گفته می‌شد مسئولان وزارت صمت نیز به این نتیجه رسیده‌اند که «طرح واردات خودروهای کارکرده، طرحی ناپخته و مدیریت و تأمین ارز آن در دسرساز است؛ بنابراین بهتر است در واردات کارکرده‌ها به همان واردات از قیمت واقعی را از خزانه ارزی کشور به واردات خودروهای دست‌دوم خارجی» به نام مردم و به کام بر خوداران و سوداگران دلال، باعث می‌شود که بسیار شدیدتر از گذشته، اقداماتی

هشدار جدی به همه متولیان در سه قوه:

واردات دست‌دوم‌ها

یک‌نمای نزدیک از قبرستان خودروها

بحران دلالات و سودجویانه بازار خودروی ایران را تشدید خواهد کرد. چطور؟

برای پاسخ به این سوال، شاید تأمل در ملاحظات زیر، بتواند راهگشا باشد:

۱ بیابید در خیابان‌های تهران قبل و بعد از ورود خودروهای دست‌دوم قدمی بزنیم. در سال ۱۴۰۰ برآورد شده بود که حدود ۸ میلیون دستگاه از انواع خودروها در تهران رفت و آمد می‌کردند و بالغ بر ۷۰ درصد این خودروها، ایرانی بوده‌اند. اما در سال ۱۴۰۵ خیابان‌های تهران مملو از خودروهای وارداتی دست‌دوم با چهره‌ای موجه از حیث تنوع خودرو در مدل‌های مختلف و با فرض حضور برندهای متنوع خواهد بود و اگر ۱۰ میلیون خودرو در تهران داشته باشیم خوشبینانه باید گفت ۵۰ درصد آن یعنی ۵ میلیون خودروی خارجی عموماً دست‌دوم و وارداتی است اما دیری نمی‌پاید که بخش قابل توجهی از این خودروهای دست‌دوم در پارکینگ‌های شخصی از سرنماچاری و ناراضی‌تبی خواهند خوابید زیرا نیاز به تأمین قطعات شرکت‌خارجی سازنده دارد؛ قطعاتی که تأمین آن در شرایط تحریم، هزینه‌ای چندبرابر بیش از قیمت واقعی را از خزانه ارزی کشور به خود اختصاص خواهد داد.

۲ هزاران هزار خودروی دست‌دوم وارداتی، گورستان بزرگ و مخوفی از لاشه‌های رنگارنگ خودروهای خزان‌زده را تشکیل خواهد داد؛

محمود رضوی

کارشناس صنعت خودرو

شادی دل‌ها

فارغ از اینکه آیا اساساً در شأن ایرانیان است که خودروی دست‌دوم سوار شوند یا نه، ماجرای تولید و فروش خودرو در ایران از کارکرد مصرفی، تبدیل به کالای سرمایه‌ای و عرصه‌ای برای دلالی و سودجویی شده است؛ سود بیشتر برای دلال و خسارت ناپیدا برای مصرف‌کننده در بلندمدت و مهم‌تر خسارت توسعه‌ای و زبان‌انباشته برای کل کشور.

شاهد این رویکرد سوداگرانه همه طرح‌هایی است که با عنوان‌هایی مثل فرزندآوری و اسقاط خودرو، باعث ایجاد بستر رانت و سود شد تا خودرو به دست مصرف‌کننده واقعی نرسد یا کمتر از حد برسد و متقاضیان ناچار شوند ماه‌ها بعد از سررسید تحویل، همچنان چشم‌انتظار اجازه خروج خودروهایشان بمانند و مصرف‌کننده واقعی نتواند از یک خودروی اقتصادی بهره‌مند شود اما بازار سوداگران داغ باشد.

در این میان، حرکت به سوی واردات خودرو به‌ویژه دست‌دوم‌ها شدت